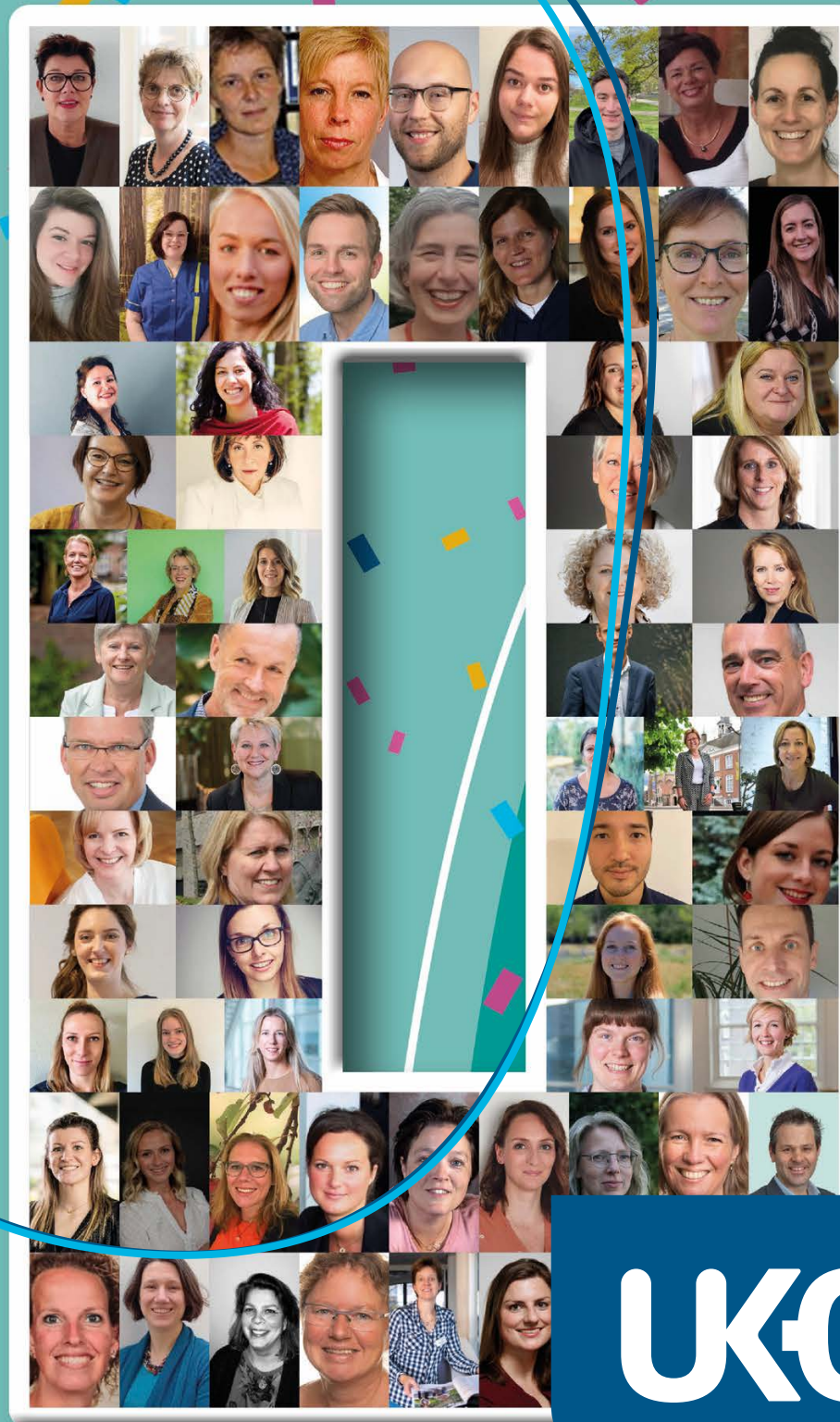

UKON

Universitair
Kennisnetwerk
Ouderenzorg
Nijmegen

Inhoudsopgave

Voorwoord

UKON in 2023

Ons verhaal

Speerpunten

Samen met cliënt en mantelzorger

Van 'Zorgen-voor' naar een cultuur van 'Samen-zorgen-dat'

Trots op: Het UKON-cliëntpanel op het UKON-symposium

Het UKON-cliëntpanel: betrekken van cliënten en mantelzorgers in zorgonderzoek

De kracht van leren

Samenwerking UKON & ROC

Lancering UKON Academy

Trots op: Microlearning Doen bij Depressie | Onderzoek, praktijk & onderwijs

Resultaten in de praktijk

Op weg naar vernieuwing met de UKON-implementatieadviseurs

Het IMPACT-Team

Aan de slag met Passende functiemix in het verpleeghuis

Wetenschappelijk onderzoek

Uitgelicht programma Welbevinden

Promotie Mariëlle Olthof-Nefkens

Promotie Annelies Veldwijk-Rouwenhorst

Trots op: Eénjarig bestaan van het consortium YOD-INCLUDED

Samenwerkende Academisch Netwerken Ouderenzorg (SANO)

Programmalijnen en programmaleiders

Gehonoreerde subsidies 2023

Onderzoek in de praktijk

Zorggroep Maas & Waal en haar science practitioner

In gesprek met Kalorama: winnaar van de

UKON-aanmoedigingsprijs 2023

Kennis delen en leren van elkaar

Expertteams

Nieuwe UKON-tools in 2023

UKON-online

Samenwerkingen

Contact & meer informatie

Voorwoord

Wij kijken terug op een heel bijzonder jaar. In 2023 bestond het UKON 20 jaar, voorwaar een mijlpaal van wat we nu met recht een duurzaam netwerk mogen noemen. De tour d'UKON waarbij de wetenschapscommissies bij elkaar in de keuken hebben gekeken, het succesvolle lustrum symposium en de start van de UKON Academy waren enkele van de highlights van 2023. Voor mij persoonlijk ook een heel bijzonder jaar. In december heb ik de letterlijke voorzittershamer overgedragen aan Debby Gerritsen met daarbij een schatkistje met een aantal wensen. Ik bereid me nu voor op mijn afscheid op 20 september 2024 en u bent van harte welkom!

Veel leesplezier,

prof.dr. Raymond Koopmans,

Aftredend voorzitter - UKON

Hoogleraar ouderengeneeskunde, in het bijzonder de langdurige zorg - Radboudumc

Specialist ouderengeneeskunde - Stichting De Waalboog

UKON in 2023

Science
practitioners

20

bijeenkomsten

4

Gehonoreerde
subsidieaanvragen

9

Bestuurdersoverleg

3

Stuurgroepoverleg

4

Lopende
onderzoeksprojecten

67

Nieuwsbrief
abonnees

494

LinkedIn volgers

3226

Hoogleraren

2

Senior-
onderzoekers

8

Publicaties

44

Medewerkers org.

> 41.000

Vrijwilligers

> 18.000

Clënten

± 51.150

Promovendi

22

Promoties

2

UKON-team

15

Expertteams

7

bijeenkomsten

24

Totaal
subsidiebedrag

€2.088.503

Praktijk tools

16

Aanbod UKON
Academy

14

5x scholing
9x webinar

Ons verhaal

Wie zijn wij?

Wij zijn een duurzaam regionaal netwerk binnen de zorg voor ouderen en mensen met een chronische ziekte dat (wetenschappelijke) kennis ontwikkelt, verspreidt en implementatie stimuleert bij de aangesloten zorginstellingen en het onderwijs.

Waar werken wij aan?

We zijn er voor de zorgprofessional van nu én van de toekomst. Zij hebben de kennis en de vaardigheden nodig die helpen om recht te doen aan de zorg die een cliënt nodig heeft. Die helpen keuzes te maken met en voor iemand die dat zelf misschien niet meer kan.

Waarom is dat belangrijk?

Omdat ieder mens recht heeft op een menswaardig bestaan met zoveel mogelijk eigenheid en eigen keuzes. Juist in een fase van je leven waarin je kwetsbaar bent en afhankelijk van anderen.

Onze missie

Of we nu verzorgende zijn, verpleegkundige, behandelaar, manager, onderzoeker, hoogleraar of bestuurder, we vinden elkaar in een gemeenschappelijk doel. Wat we ook precies doen in de ouderenzorg, het gaat om:

**gedeelde kennis die echt
bijdraagt aan de zorg voor
mensen in een kwetsbare
fase in hun leven.**

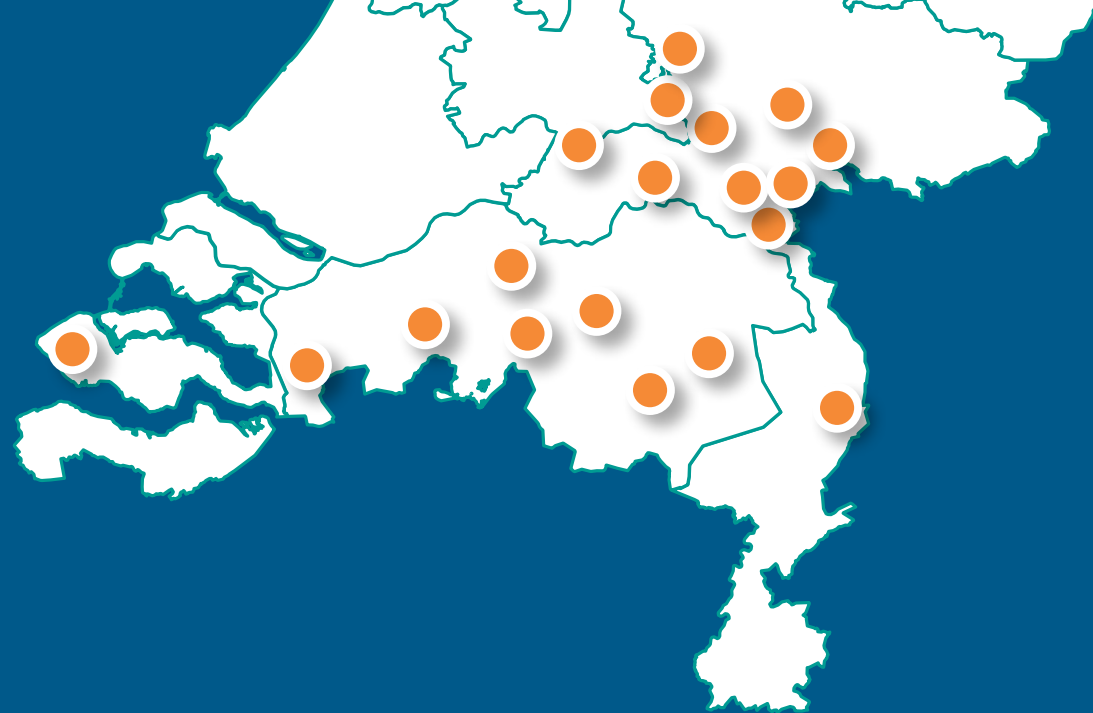

UKON: voorbereid op de toekomst

De houdbaarheid van de ouderenzorg staat onder druk. Oudere mensen met een chronische ziekte blijven steeds langer thuis wonen.

Daarmee neemt de complexiteit van de zorg binnen onze instellingen toe, en daarnaast speelt zorgtechnologie een steeds grotere rol. Met het Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO) van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) van juli 2022 wordt erop ingezet dat ondersteuning en zorg zich aanpassen aan de voorkeuren en wensen van ouderen. Met als doel om zo lang mogelijk regie op het eigen leven te houden en om zware, complexe zorgvragen zo lang mogelijk uit te stellen of zelfs te voorkomen. Dit is een transitie in het denken en wordt door VWS uitgedrukt in de slogan: 'Zelf als het kan, thuis als het kan, digitaal als het kan'.

Deze 'weg naar het nieuwe normaal' vraagt om meer specifieke expertise, een andere manier van werken en een cultuuromslag. Er moet veel werk verzet worden met minder zorgverleners en door de vergrijzing neemt ook de druk op de eerste lijn verder toe. Het UKON staat samen met cliënten, naasten en met de professionals voor deze maatschappelijke opgave. De continu veranderende en complexe werkelijkheid vraagt om innovatieve onderzoeksmethodes die meerwaarde laten zien voor de cliënt en diens naasten. Ons doel is én blijft om het welbevinden en de kwaliteit van zorg voor ouderen en mensen in een kwetsbare fase van hun leven te verbeteren.

De 19 UKON-organisaties

Radboudumc

Hoera! Samen 20 jaar UKON!

In 2023 vierde het UKON haar 20-jarig jubileum. De afgelopen 20 jaar zijn er prachtige stappen gezet voor de ouderenzorg en de komende 20 jaar hopen wij nóg meer kennis te ontwikkelen die bijdraagt aan de zorg voor mensen in een kwetsbare fase in hun leven. Het afgelopen jaar zijn er allerlei mooie activiteiten georganiseerd om stil te staan bij dit jubileum. Zo heeft op 4 april 2023 het UKON-symposium Voel jij je thuis? plaatsgevonden en zijn de UKON-organisaties bij elkaar op visite geweest tijdens de onderlinge visitaties onder de naam Tour d'UKON.

UKON-merchandise

Naast de verschillende activiteiten hebben we ook leuke lustrum merchandise gemaakt. Op het symposium zijn de UKON-lustrumtasjes en -mokken geïntroduceerd. Deze limited edition merchandise is voorzien van het speciaal

ontworpen lustrumlogo. Daarnaast is eind 2023 de UKON-lustrumkrant uitgekomen. In de krant wordt je meegenomen naar de beginjaren van het UKON, de ontwikkelingen van de afgelopen jaren en wordt er gekeken naar de toekomst van de ouderenzorg.

Tour d'UKON: onderlinge visitatie UKON-organisaties

De visitaties werden afgetrapt met de 'trots op ...' presentaties. Een voorbeeld van dergelijke presentatie is het praktijkonderzoek rondom zingeving bij Liemerij en de presentatie over nieuwe innovaties bij TanteLouise. Vervolgens stelde de bezoekende partij (onder het genot van de UKON-lustrumtaart!) vragen die zij hadden voorbereid aan de hand van de zelfevaluatie en bijbehorende documenten. Zo vond er mooie uitwisseling plaats over thema's rondom kennisontwikkeling, kennisdeling en kennistoepassing.

TROTS OP UKON-lustrumkrant

In 2023 vierde het UKON haar 20-jarige jubileum. In de afgelopen 20 jaar zijn er prachtige stappen gezet voor de ouderenzorg. Maar hoe is het UKON 20 jaar geleden precies ontstaan? En welke mooie stappen zijn er in die tijd gezet? Ter ere van het lustrumjaar is daarom de UKON-lustrumkrant ontstaan waarin je wordt meegenomen naar de beginjaren van het UKON, de ontwikkelingen van de afgelopen jaren en een blik op de toekomst. Zo neemt prof.dr. Raymond Koopmans ons 20 jaar mee terug in de tijd naar de oprichting van het UKON. Vertelt GZ psycholoog en UKON-stuurgroep lid Hermine de Bonth over haar rol in de UKON-stuurgroep. En vertelt Moniek Steggerda over haar ervaringen in het UKON-cliëntpanel en haar verbinding met de cliëntenraad van Kalorama.

Lees [hier](#) de UKON-lustrumkrant

UKON door de jaren heen 2003-2023

UKON-lustrumsymposium: Voel jij je thuis?

Op 4 april 2023 heeft ter ere van het lustrumjaar het UKON-lustrumsymposium Voel jij je thuis? plaatsgevonden. Op de prachtige locatie in 's-Hertogenbosch hebben wij ruim 300 deelnemers mogen verwelkomen. Het was een inspirerende en leerzame dag die begon met een plenaire sessie, gevolgd door 30 break-outsessies waaraan verschillende UKON-organisaties een bijdrage hebben geleverd, door het delen van onder andere onderzoek, praktijkvoorbeelden & filmpjes. De dag werd afgesloten met de uitreiking van de Hans van den Bosch-prijs

Wil je een sfeerimpressie van de dag zelf? [Bekijk](#) dan de foto's en de presentaties van de verschillende plenaire sprekers

Hans van de Bosch prijs

Speciaal voor het UKON-lustrumsymposium is de Hans van de Bosch-prijs in een nieuw jasje gestoken. Deze editie werd de prijs uitgereikt aan de organisatie met het beste praktijkvoorbeeld van een 'thuisgevoel'. De winnaar van de Hans van den Bosch-prijs van 2023 is: Liemerij: Voel je thuis bij Liemerij!

Ter ere van de eerdere winnaars en ter inspiratie voor alle toekomstige workshopleiders, hebben we een galerij ingericht. Bekijk [hier](#) de winnaars van 2013 t/m 2023

Maak kennis met de nieuwe collega's van het UKON-bureau

“

Charlotte van Corven | *netwerkcoördinator*

Verbinding tussen onderzoek, praktijk en onderwijs is onmisbaar voor de ouderenzorg. Als netwerkcoördinator draagt Charlotte graag bij om deze samenwerking te versterken. Charlotte is geen onbekende voor het UKON, voorheen was zij namelijk promovenda. Na haar promotie en het maken van een mooie reis door Midden-Amerika is Charlotte teruggekeerd bij het UKON als netwerkcoördinator. Meer weten over Charlotte? Lees dan [verder](#).

“

Anne Baken | *communicatieadviseur*

Voor Anne is heldere en doeltreffende communicatie de sleutel tot vooruitgang, vooral in een veeleisend veld zoals de gezondheidszorg. Als communicatieadviseur bij het UKON krijgt Anne de kans om zich te verdiepen in de uitdagingen die zich voordoen op het gebied van communicatie binnen de ouderenzorg. Meer weten over Anne? Lees dan [verder](#).

In 2022-2024 legt UKON de focus op drie beleidsspeerpunten

Samen met cliënt en mantelzorger:

versterken cliëntparticipatie in onderzoek én UKON-beleid.

De kracht van leren: *versteving en samenwerking met onderwijs met twee linking-pins MBO, microlearnings én UKON Academy.*

Resultaten in de praktijk: *werken aan implementatie met de implementatieadviseur, het IMPACT-team en de UKON-implementatiewijzer.*

Overige beleidsspeerpunten

wetenschappelijk onderzoek

Onderzoek in de praktijk

Kennis delen en leren van elkaar

SAMEN MET CLIËNT EN MANTELZORGER

De focus van het speerpunt ligt op het versterken van cliëntvertegenwoordiging bij onderzoek binnen zorgorganisaties en binnen het netwerk. Eén van de hoogtepunten dit jaar was de plenaire sessie op het UKON-lustrumsymposium die twee leden van het UKON-cliëntpanel hebben verzorgd! De UKON-onderzoekers weten het cliëntpanel steeds meer te vinden. Het panel wordt steeds vaker geraadpleegd, bijvoorbeeld bij het schrijven van een projectaanvraag. Binnen zorgorganisaties zijn er verschillende initiatieven om de vertegenwoordiging van cliënten in onderzoek te borgen, zoals de participatie van een lid van de (centrale) cliëntenraad in de UKON-wetenschapscommissies.

Van ‘Zorgen-voor’ naar een cultuur van ‘Samen-zorgen-dat’

Het project Samen-zorgen-dat is een actieonderzoek binnen de Waalboog en Zorggroep Elde Maasduinen, waarin op zoek wordt gegaan naar een gelijkwaardige samenwerking tussen mantelzorgers, vrijwilligers en zorgprofessionals in het verpleeghuis. Voor het onderzoek wordt in kaart gebracht hoe de samenwerking binnen zes teams momenteel verloopt. Vervolgens kijken we samen met de betrokkenen waar de kansen liggen en maken we plannen om de samenwerking te versterken. Voor de komende twee jaar volgen we halfjaarlijks waar de teams staan, terwijl ze in de tussentijd gecoacht worden door een docente verpleegkunde van de HAN of het Koning Willem 1 college.

Om tot verandering te komen is het van belang iedereen te betrekken bij het project. Daarom interviewen en observeren we cliënten, mantelzorgers, vrijwilligers en zorgprofessionals. Ook vullen zij vragenlijsten in. Tijdens de interviews vertellen ze hoe de samenwerking momenteel verloopt en waar kansen liggen om de samenwerking verder te versterken. Deze informatie tezamen zorgt voor een volledig beeld van de samenwerking, zodat we samen de juiste stappen kunnen zetten naar een gelijkwaardige samenwerking.

De participatie van cliënten, mantelzorgers en vrijwilligers zit verweven door het hele project. Zij nemen bijvoorbeeld deel aan werkgroepen gericht op de versterking van de samenwerking. Ook zit er een cliëntvertegenwoordiger van De Waalboog en een lid van het UKON-cliëntpanel in de stuurgroep. De eerste ervaring leert dat samenwerken met cliënten, mantelzorgers en vrijwilligers in de praktijk én in onderzoek veel parallellen kent. Gelijkwaardige samenwerking is wat mij betreft de basis voor het creëren van passende zorg.

Meer weten over
Samen-zorgen-dat?
Lees [hier](#) verder.

TROTS OP

Het UKON-cliëntpanel op het UKON-symposium

Tijdens het lustrumsymposium op 4 april had het UKON-cliëntpanel een belangrijke rol. Het cliëntpanel had niet alleen de eer om de Hans van den Bosch-prijs uit te reiken maar maakte ook onderdeel uit van het plenaire programma. UKON-stuurgroeplid Hermine de Bonth is met Geeske Raams en Klaas Rienks, beiden lid van het UKON-cliëntpanel, in gesprek gegaan over de betekenis van 'thuis voelen' voor cliënten en mantelzorgers.

Geeske vertelt over haar ervaring tijdens het UKON-symposium

De opkomst was goed en het enthousiasme van de aanwezigen was erg groot. Het plenaire programma startte heerlijk ongedwongen met een mooie terugblik op 20 jaar UKON door Raymond Koopmans en de lachwekkende theater act van Corrie & co. De zorgmedewerkers, die door moeder en dochter zo treffend werden neergezet, ontlokten aan de aanwezigen meerdere reacties van herkenning. De technische presentaties over 'wonen met een zorgvraag' en 'samen werken aan een thuis' gaven een breed perspectief op de toekomst van de zorg door de ogen van de sprekers. Daarna gaven een collega lid van het cliëntpanel en ikzelf de aanwezigen een inkijkje in wat thuis voelen betekent voor cliënten en mantelzorgers. De tijd was eigenlijk veel tekort, er is zoveel te delen vanuit een ander perspectief en inzicht.

Een heerlijke lunch tijdens de pauze werd gevolgd door vele interessante workshops in het middagprogramma, waarbij er ruimte was voor uitwisseling, gezellige gesprekken, nieuwe kennismakingen en leerzame momenten. Vervolgens sloot een feestelijke uitreiking van de Hans van den Bosch prijs, het programma af.

*Geeske Raams en Klaas Rienks tijdens
het plenaire programma*

*Geeske Raams en
Toine van de Wouw*

Moniek Steggerda – Lid van het UKON-cliëntpanel en de cliëntenraad van Kalorama

Het UKON-cliëntpanel: betrekken van cliënten en mantelzorgers in zorgonderzoek

Ik ben nu ongeveer één jaar lid van het **UKON-cliëntpanel**. En ik moet zeggen: er ging een wereld voor me open. Ik dacht altijd in mijn naïviteit, dat onderzoek naar zorg voor ouderen een ‘ondergeschoven kindje’ was. Die mening heb ik laten varen. Ik wist niet dat er zoveel onderzoek werd gedaan naar zorg voor ouderen en dat de onderzoekers zo gedreven en professioneel waren en dat ze zo goed georganiseerd waren in het UKON.

Het was ook verrassend dat de onderzoekers van het UKON open stonden voor de mening van diegenen die onderzocht worden: de ouderen zelf, die vertegenwoordigd zijn in het UKON- cliëntpanel. Ik vond het oprecht ontroerend dat mijn mening als mantelzorger werd gevraagd over een onderzoek naar bijvoorbeeld mantelzorgers. Ik heb zelf als onderzoeker gewerkt, maar in de wereld waar ik uit kom, werd zelden de moeite genomen om de onderzoeksgroep te betrekken bij de opzet van het onderzoek.

En ondertussen zit ik ook nog in de cliëntenraad van Kalorama. Mijn vader heeft gewoond op het Centrum voor Doofblinden en is daar in 2021 overleden. Mijn moeder woont al jaren op Veste Brakkenstein op een PG afdeling. Ik merk dat het op Kalorama wordt gewaardeerd dat ik in het UKON-cliëntpanel zit. Ze nodigden mij uit om ook in de wetenschapscommissie van Kalorama te komen.

‘Ik ben, mede door mijn deelname in het UKON-cliëntpanel, aangestoken door het medezeggenschaps-virus, dat ik zo vaak mogelijk probeer uit te dragen: hoe kan de bewoner of diens verwante betrokken worden bij beslissingen die haar/ zijn zorg aangaan?’

Niet over ons, zonder ons

Femke Muller, onderzoeker SPREAD+ over haar ervaringen met cliëntparticipatie

In SPREAD+ streven we ernaar actief mensen met dementie, naasten en zorgmedewerkers te betrekken als ervaringsdeskundigen. Ik heb direct aan het begin van mijn onderzoek een klankbordgroep opgezet, bestaande uit 17 personen, waaronder, verzorgenden, verpleegkundigen, psychologen, vaktherapeuten, onderzoekers, mantelzorgers en twee leden van het UKON-cliëntpanel, José van Berkum en Moniek Steggerda.

We zijn vijf keer bijeengekomen in het afgelopen jaar, wat heeft geleid tot zeer waardevolle inzichten. Door samen in gesprek te gaan, werd duidelijk dat ons doel en de onderzoeksvraag nog niet helder genoeg waren, waardoor we deze konden aanscherpen. Bovendien heeft de klankbordgroep waardevolle feedback gegeven op belangrijke aspecten, zoals definities, informatiebrieven en procedures voor het betrekken van mensen met dementie in vervolgfases van het onderzoek.

Leerproces | Het op een goede manier betrekken van ervaringsdeskundigen is ook een leerproces voor mij. Het werd mij duidelijk dat het belangrijk is om tijdig verwachtingen af te stemmen en terugkoppeling te geven over hoe ik de input van ervaringsdeskundigen verwerk. UKON-cliëntpanel lid Moniek Steggerda benadrukte bijvoorbeeld dat zij graag de eindversie van de informatiebrief had willen zien nadat zij daar feedback op had gegeven. Ik was er te snel vanuit gegaan dat het nasturen van de informatiebrieven alleen meer leeswerk zou opleveren en daarmee meer belasting zou vormen, een onjuiste verwachting van mij.”

Take home message | Het is essentieel om verwachtingen met elkaar af te stemmen om zo tot een gelijkwaardige samenwerkingsrelatie te komen tussen jou als onderzoeker en de ervaringsdeskundigen. Zorg ervoor dat je niet alleen informatie en feedback ophaalt, maar dat je daarbij ook tijdig terugkoppeling geeft over de verwerking van deze input.

Van boven naar onder:
Femke Muller, Moniek Steggerda
& Jose van Berkum

UKON-cliëntpanel & Future Search Zorggemeenschappen

André van Beurden, lid van het UKON-cliëntpanel, over zijn ervaringen

Ik heb deelgenomen aan de conferentie ‘Future Search, Zorggemeenschappen voor ouderen met langdurige en intensieve zorgbehoeften’. Als 73-jarige ben ik naast lid van het UKON-cliëntpanel ook lid van de Centrale Cliëntenraad van ZZG zorggroep.

Met 80 deelnemers, bestaande uit o.a. ouderen, zorgorganisaties, woningcorporaties, gemeenten, zorgverzekeraars, centrale overheid en wetenschappers, bespraken we de toekomst van de ouderenzorg en de vraag of ‘zorggemeenschappen’ daaraan kunnen bijdragen.

Het dilemma van de toenemende zorgvraag en het afnemende personeelsaanbod kan alleen worden opgelost door de ouderenzorg anders in te richten. Op dat gebied gebeurt al van alles: burgerinitiatieven, initiatieven van zorgorganisaties, inspanning van woningcorporaties enz. Een mooi voorbeeld van de ZZG zorggroep is het Leefstijlcentrum Wijchen Gezond met een breed aanbod van zorg- en andere disciplines. Dit leidt tot laagdrempelige zorg met een brede keuze uit verschillende therapieën of behandelmethoden.

Eén van de resultaten van de conferentie is een manifest gericht op alle betrokken partijen. Het is een richting van denken en werken: **eerst dromen, dan doen**. De kernpunten zijn: ouderen moeten zelf gezond (fysiek, mentaal, sociaal) blijven (en daar moet je vroeg mee beginnen); meer focus op straat, buurt, wijk, dorp. Concluderend: een samenhang van wonen, welzijn en zorg.

De resultaten van de conferentie krijgen een vervolg, lokaal, regionaal en landelijk. Het manifest is ook met veel enthousiasme, (h)erkenning en betrokkenheid besproken in het UKON-cliëntpanel. Ook hier kwamen weer vele mooie voorbeelden voorbij van burgerinitiatieven al of niet in samenwerking met institutionele zorg. Zo zie je maar: **de ouderenzorg kan ook leuk zijn!**

DE KRACHT VAN LEREN

Onderwijs en opleiding zijn cruciaal om het samen leren en verbeteren te stimuleren. We streven ernaar kennis uit wetenschappelijk onderzoek en kennisproducten van UKON te implementeren in het universitair, hoger en middelbaar beroepsonderwijs. Het uiteindelijke doel is dat de zorg beter wordt: onderwijs en onderzoek staan in dienst van de praktijk. In 2023 hebben wij ons gericht op de verbinding tussen opleiding en de zorgpraktijk, de verspreiding van UKON-tools, nauwere samenwerking met het MBO-onderwijs, samenwerking op SANO-niveau en het lanceren en op de kaart zetten van de UKON Academy.

Samen met studenten en docenten van het ROC ontwikkelt het UKON lesmateriaal over apathie bij dementie voor het MBO

Eind 2023 zijn Dorien Hofenk, Annette Plouvier en Anja Harlaar samen met een mix van studenten, docenten en werkbegeleiders aan de slag gegaan om passend onderwijsmateriaal te ontwikkelen voor MBO zorgopleidingen.

Hiervoor hebben we docenten op het ROC Nijmegen gevraagd om het bestaande materiaal te bekijken. De docenten waren echter zo enthousiast over het onderwerp dat ze met het al bestaande materiaal een proefles gaven. Na afloop zijn zowel studenten als docenten geïnterviewd over hoe ze de lesopzet en inhoud hebben ervaren. Ook vanuit het ROC RijnIJssel hebben we van studenten en docenten van de opleidingen Verpleegkunde en Maatschappelijke Zorg feedback gekregen op het bestaande materiaal.

Al deze ideeën en suggesties zijn samengebracht. Daarna hebben we een Wereld Café bij ROC Nijmegen georganiseerd, waarbij we in gesprek zijn gegaan met studenten, docenten en werkbegeleiders. De centrale vraag die hierbij gesteld werd is hoe het onderwijs over apathie bij mensen met dementie er het beste uit kan zien voor de zorgopleidingen binnen het MBO onderwijs. In kleine groepen is nagedacht en gebrainstormd over de lesinhoud, werkvormen en praktijkopdrachten. Het was een geslaagde ochtend met veel nieuwe inzichten.

Alle ideeën worden nu omgezet in een lesprogramma voor de ROC opleidingen Helpende Zorg & Welzijn, Verzorgende-IG, Verpleegkunde en Maatschappelijke Zorg.

Van boven naar onder:

Dorien Hofenk, onderzoeker

Annette Plouvier, postdoctoraal onderzoeker

Anja Harlaar, MBO-linking pin

“

Rowena Verploegen-Smith, *Gediplomeerd verzorgende IG & student verpleegkunde*

Toen ik werd gevraagd om deel te nemen aan het wereldcafé was ik gelijk enthousiast, eigenlijk niet wetende waar ik “ja” tegen zei. Als net gediplomeerd verzorgende-IG-er en eerstejaars leerling verpleegkunde heb ik het als zeer waardevol en leerzaam ervaren om deel te mogen nemen aan dit project. Er was bij mij nog niet zoveel bekend over het onderwerp ‘apathie’. Maar na de e-learning en de uitleg heb je gelijk een zorgvrager in gedachte die bij dit beeld zou passen.

Er wordt te weinig aandacht aan dit onderwerp gegeven, zowel op het werk als op school. Het was mooi om te zien dat wetenschap en praktijk elkaar ‘ontmoeten’ en dat er samen met medeleerlingen, docenten, onderzoekers en mensen uit het werkveld wordt gekeken naar verschillende mogelijkheden om dit onderwerp te implementeren in het onderwijs.

Hopelijk komt er een vervolg en mogen we met dezelfde groep weer meedenken en zo een kleine bijdrage leveren aan dit mooie project.

“

Jeroen Visscher, *Student verzorgende-IG*

Apathie, ik kende het wel maar niet goed genoeg. Door het wereldcafé van SABA, heb ik de mogelijkheid gekregen om mij te verdiepen in apathie. Na het wereldcafé ben ik apathie meer gaan zien op mijn stage. Ik vond het fijn om samen met docenten, collega's en mede studenten te kunnen sparren over het onderwerp. Mijn rol als student verzorgende-IG werd zeker serieus genomen, dit vond ik fijn. In de toekomst hoop ik graag nog een keer mee te kunnen helpen aan een project van het UKON.

Lancering UKON Academy: Een eerste indruk maak je maar één keer

Samen met de zorgpraktijk, de werkgroep ‘Kracht van leren’ en de stuurgroepleden hebben we nagedacht over wat het doel van de UKON Academy is; wie onze primaire doelgroepen zijn; én wat de UKON Academy wil aanbieden op het gebied van trainingen, scholingen en webinars. De vele ideeën en ambities die we hebben verzameld zijn uiteindelijk samengekomen in onze missie:

“Zorgorganisaties en (toekomstige) zorgprofessionals vinden op één centrale plek kennis die door UKON is ontwikkeld, zoals scholingen, trainingen en webinars”

Tijdens het UKON-lustrumsymposium is de UKON Academy gelanceerd met een beperkt scholingsaanbod. Hier hebben we bewust voor gekozen. We willen klein beginnen om te ontdekken wat wel en niet werkt. Een eerste indruk maak je maar één keer en een goede eerste indruk is essentieel! We willen immers dat mensen terug blijven komen naar de UKON Academy website.

- P** Passende scholing voor jouw leerbehoeften, door...
- P** Passende kennis, in een...
- P** Passende vorm, op een...
- P** Passend moment, voor het bieden van...
- P** Passende zorg

We doen het samen

De UKON Academy werkt uitgebreid samen met andere partijen bij de ontwikkeling, organisatie en uitvoering van scholingen, trainingen en webinars.

In 2023 organiseerden we:

- in samenwerking met Stichting de Waalboog de 3-daagse training Focussen voor (GZ-) psychologen. Deze training is tevens samen met Stichting de Waalboog ontwikkeld.
- in samenwerking met de Psychologische Expertise voor de Oudenzorg (PgD) de cursus Doen bij Depressie. Deze cursus wordt door trainers van de UKON Academy gegeven.
- in samenwerking met de Radboud Health Academy de interprofessionele opleiding werken met jonge mensen met dementie.
- in samenwerking met Gortemaker Algra Feenstra architects verzorgden we verschillende BIJ ONS workshops bij zorgorganisaties door het hele land.

Zoals met iedere nieuwe samenwerking was het in het begin zoeken naar een prettige manier van samenwerken en het goed afstemmen van de verantwoordelijkheden. Inmiddels hebben we daar een goede modus in gevonden. Dit biedt ons de ruimte om het scholingsaanbod verder te vergroten.

Het aanbod van de UKON Academy breidt zich steeds verder uit, en de ideeën ook! We gaan onder andere aan de slag met het opnemen van de online kennissessie 'Samen in Actie bij Apathie' in een opnamestudio. Deze zal beschikbaar worden gesteld op de UKON-website, gevolgd door een online 'meet-the-expert' bijeenkomst waar geïnteresseerden vragen kunnen stellen aan de onderzoekers. Houd de UKON Academy website in de gaten, er zit genoeg leuks aan te komen!

Simona van de Vinne

Cynthia Hofman

Het aanbod van de UKON Academy

Cursus

Doen bij Depressie

- Psycholoog
- Welbevinden en dementie op oudere leeftijd
- 9 deelnemers in het voorjaar 2023
• 12 deelnemers in het najaar 2023
- In samenwerking met Psychologische Expertise voor de Oudenzorg (PgD).

Training

Focussen 4-daagse training voor (GZ-) psychologen:

- Psycholoog
- Dementie
- 16 deelnemers
- In samenwerking met Stichting de Waalboog.

Training

Interprofessionele opleiding werken met jonge mensen met dementie:

- Dementie op jongere leeftijd
- 18 deelnemers
- In samenwerking met de Radboudumc Health Academy

Workshop

BIJ ONS: Samen werken aan een thuis:

- Welbevinden
- Bij Zorggroep Maas & Waal hebben verschillende workshops plaatsgevonden en bij Laurens in Rotterdam heeft er een workshop plaatsgevonden onder begeleiding van het aangesloten architectenbureau.

bekijk **[hier](#)** de rest van het aanbod van de UKON Academy

De ervaringen van deelnemers en trainers met de UKON Academy

Claire Boumans, docent van de cursus Doen bij Depressie

Doen bij Depressie is een zorgprogramma dat is ontwikkeld op basis van wetenschappelijk inzichten waarbij de verbinding is gemaakt met de praktijk. De kracht van het zorgprogramma is dat het aansluit bij het multidisciplinair samenwerken, iets wat in de praktijk dagelijks al gebeurt. Het uitvoeren ervan vraagt meestal weinig ingrijpende veranderingen in het primaire proces. De reden dat ik de cursus geef, is omdat ik het belangrijk vind om mijn praktische ervaring met het zorgprogramma Doen bij Depressie en de gespreksmethode Dierbare Herinneringen Therapie te kunnen delen met andere collega's. Ik hoop hen meer bekend en enthousiast te kunnen maken over deze wetenschappelijk onderbouwde interventie, met als doel dat deze in de praktijk vaker wordt ingezet.

Eveline Berendsen- van Os, deelnemer aan de workshop BIJ ONS

De workshops BIJ ONS faciliteerden naast kennisoverdracht en inzicht over het effect van kleuren, materialen, geluid en licht op ouderen, ook de mogelijkheid om gezamenlijk in gesprek te gaan over wat belangrijk is voor bewoners in de huiskamer en hoe daaraan bij kan worden gedragen. De bewustwording onder collega's zat vooral in, zoals een deelnemer het omschreef: 'de ruimte waarin ik werk weer leren zien als het (t)huis van onze bewoners'. De mooie gesprekken die er op gang kwamen over wat je thuis voelen inhoudt in combinatie met de bewustwording over wat de leefomgeving daarin betekent, zien wij dan ook als een meerwaarde van de BIJ ONS workshops en zijn mij persoonlijk erg bijgebleven. Op de 2 locaties waar de workshops zijn ingezet, heeft een afvaardiging per team deelgenomen aan de workshops, samen met enkele betrokken familieleden en een afvaardiging van de lokale cliëntenraad. Van de deelnemers kreeg ik vooral veel enthousiaste reacties terug over de combinatie van een e-learning, omgevingsscan en de workshops. In de workshops is het echt gaan leven. Doordat het binnen zMW gekoppeld was aan het uitzoeken van nieuw huiskamermeubilair, muurverf/behang en decoratie, gingen de deelnemers enthousiast aan de slag.

benieuwd naar
de andere
ervaringsverhalen?
Bekijk ze [hier](#).

Microlearning Doen bij Depressie

Onderzoek, praktijk & onderwijs

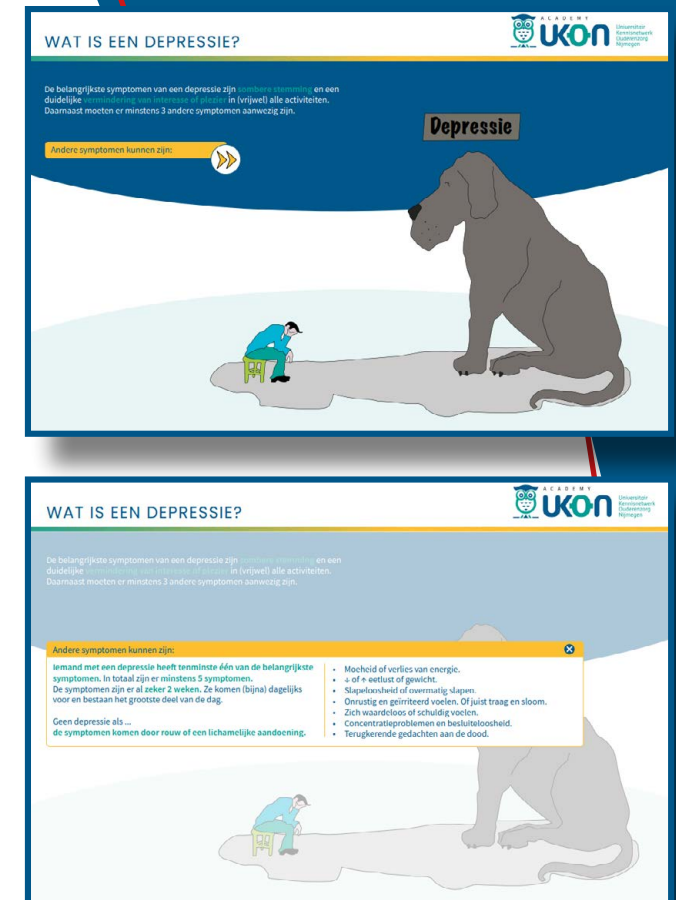
Voor het werken met het zorgprogramma **Doen bij Depressie** zijn er verschillende materialen ontwikkeld, zoals een handboek, een implementatiewijzer en een indicatorenset. Daarnaast organiseert de UKON Academy in samenwerking met de PgD **een training voor (GZ-)psychologen**. In het zorgprogramma zijn belangrijke rollen weggelegd voor het zorgteam. Daarom heeft de UKON Academy in samenwerking met het ROC Nijmegen, ROC Rijn IJssel en de zorgpraktijk een microlearning ontwikkeld.

Wat is een microlearning?

Een microlearning is een **korte en krachtige** manier om lesstof aan te bieden met één onderwerp en leerdoel. De microlearning Doen bij Depressie bestaat uit 15 leersnippers, elk gericht op een specifiek onderwerp. Sommige leersnippers bevatten een praktijkopdracht, zoals video's, infographics, stellingen en een quiz. Deze opdrachten stimuleren de zorgprofessional om te reflecteren en in gesprek te gaan met anderen, om zo van elkaar te leren. Elke leersnipper is kort en kan opgespaard worden om zo meerdere snippers achtereenvolgens te doen. **De zorgprofessional is hierbij in regie.**

Onderzoek, praktijk & onderwijs

We hebben het handboek Doen bij Depressie als uitgangspunt genomen. Annette Plouvier, postdoc-onderzoeker, en Anja Harlaar, MBO-linking pin, hebben een selectie gemaakt van de beschikbare kennis. Samen met een ontwerpster en Simona van de Vinne, coördinator van de UKON Academy, hebben ze gebrainstormd over de leerdoelen en op welke manier ze de kennis over kunnen brengen. Inmiddels is een pilot uitgevoerd bij Zorggroep Maas & Waal en bij (oud) studenten van het ROC Nijmegen. De deelnemers gaven aan dat het een fijne manier van leren is, waarbij je je eigen leerstrategie en leertempo kunt kiezen. Binnenkort is de microlearning beschikbaar via de UKON Academy.

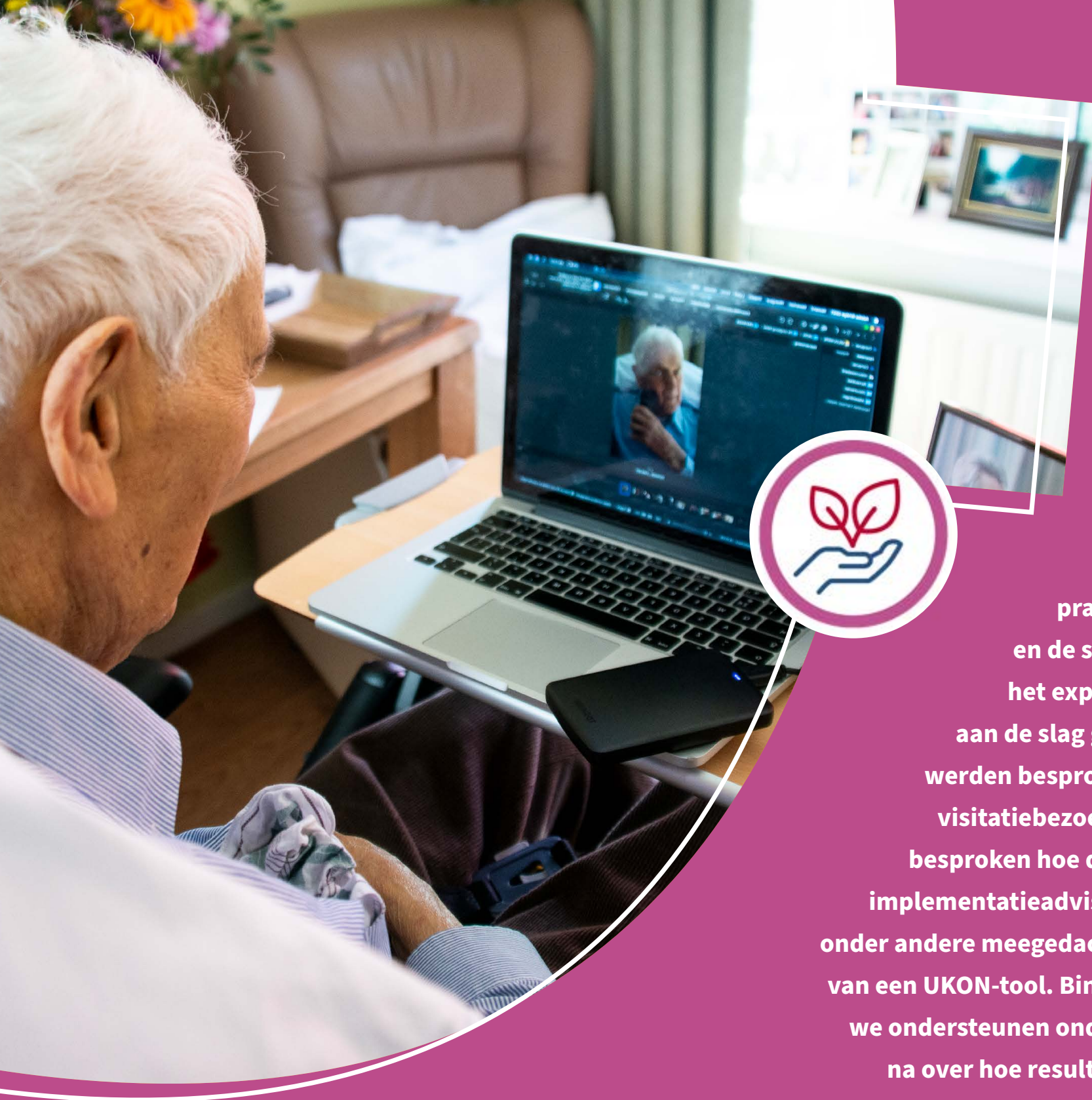

De regionale werksessies

Waar liggen kansen voor samenwerking tussen UKON-onderzoek, MBO-onderwijs en de zorgpraktijk? Hoe kan (wetenschappelijke) kennis een grotere rol krijgen in beroepsonderwijs en de dagelijkse praktijk? Deze vragen stonden centraal tijdens de verschillende regionale werksessies die we organiseerden met professionals vanuit alle UKON-zorgorganisaties en lokale onderwijsinstellingen. We gingen met elkaar in gesprek over wat elke organisatie kan betekenen in de samenwerking als het gaat om zorgverlening, leren en innoveren. Het waren inspirerende bijeenkomsten waarin kennismaking, maar ook het opstellen van praktische haalbare acties, centraal stonden. Hierbij kan je denken aan ideeën om studenten die onderzoek doen in een zorgorganisatie na afloop een beter podium te geven, het geven van gastlessen over een bepaald onderwerp of studenten betrekken in de uitvoer van een groter wetenschappelijk onderzoek.

We blijven twee keer per jaar samenkomen om uit te wisselen waar iedereen staat en van elkaar te blijven leren.

RESULTATEN IN DE PRAKTIJK

Bij implementatie van onderzoeksresultaten in de praktijk zijn het stellen van prioriteiten, urgentie-besef en de samenstelling van het projectteam essentieel. Vanuit het expertteam implementatie zijn we hiermee enthousiast aan de slag gegaan: successen, maar ook briljante mislukkingen werden besproken. Daar kun je immers het meeste van leren. In de visitatiebezoeken zijn de UKON-tools de revue gepasseerd en is er besproken hoe deze hun weg vinden naar de zorgpraktijk. De UKON-implementatieadviseurs zijn meerdere malen geraadpleegd. Zij hebben onder andere meegedacht over een plan van aanpak voor de implementatie van een UKON-tool. Binnen het UKON zijn we gestart met het IMPACT-team: we ondersteunen onderzoekers al in een vroeg stadium en denken samen na over hoe resultaten uit onderzoek écht impact kunnen maken in de zorgpraktijk en het beroepsonderwijs.

Op weg naar vernieuwing met de UKON-implementatieadviseurs

Kalorama is één van de zorgorganisaties die de UKON-implementatieadviseurs hebben benaderd voor advies bij het uitvoeren van een vernieuwing in de praktijk. Op een laagdrempelige manier hebben de UKON-adviseurs met een multidisciplinair team gespard over het opstellen van een plan van aanpak. Door het stellen van de juiste vragen en het aanstippen van de verschillende onderdelen van een implementatieplan hebben de UKON-implementatieadviseurs het projectteam op weg geholpen.

Marleen van Casteren, specialist ouderengeneeskunde bij Kalorama vertelt:

“Ik ben blij dat er nu veel aandacht is voor het proces van implementatie en dat er UKON-implementatieadviseurs zijn. Ik merk dat je als professional vaak in de inhoud duikt en dan raakt het proces van implementatie op de achtergrond. Dat is een valkuil waar zij bij helpen.”

Raadpleeg je implementatieadviseur

Heb jij ook een vraag voor onze implementatieadviseurs? Bekijk [hier](#) hoe je contact opneemt!

Een kijkje nemen bij de ‘buren’ UNO-UMCG

Een kijkje nemen bij de ‘buren’ UNO-UMCG

We hebben 2023 afgetrapt met een werkbezoek bij het UNO-UMCG, hier hebben we een ochtend kennis uitgewisseld, gebrainstormd en samen de successen én zaken die minder goed werken besproken. Het UNO-UMCG heeft een training ‘Leren implementeren’ opgezet, waarbij zorgprofessionals uit verschillende zorgorganisaties, die betrokken zijn bij een implementatie-project, samenkomen. Het leren van elkaar staat centraal, samen met de deskundigheid en het enthousiasme van de implementatiedeskundigen van het UNO-UMCG is dit een goede formule. We gaan het aankomend jaar aan de slag om deze training ook binnen het UKON-netwerk op te zetten aan de hand van de 5 UKON-implementatiestappen.

Van koffieautomaat-praatjes naar structureel aansluiten bij onderzoek

In 2023 is het IMPACT-team gelanceerd. IMPACT staat voor **I**mplementatie, **M**bo-linking **P**in, **A**cademy en **C**ommunicatie **T**eam. Impact in de praktijk, dat is wat we gezamenlijk willen bereiken door het bruikbaar maken van opgedane kennis. Het IMPACT-team denkt mee met UKON-onderzoekers vanuit de verschillende rollen. Voorheen gebeurde dit op koffieautomaat basis, door het IMPACT-team gebeurt dit op structurele basis. Voor de UKON-onderzoekers is er een document 'wegwijzer UKON-bureau' waarin we alle ondersteuning toelichten, inclusief het UKON-cliëntpanel en de UKON-science practitioners voor de link met de zorgpraktijk.

Eind 2023 is het IMPACT-team gestart met het in gesprek gaan met UKON-onderzoekers om nader kennis te maken en het team te introduceren.

SPAN+

Ondanks dat het IMPACT-team pas recent is gelanceerd, wordt er toch al veel gebruik gemaakt van de expertise. Zo zijn Charlotte van Corven, Simona van de Vinne en Luuk van den Reek gevraagd om op wekelijkse basis mee te denken met de afronding van het project SPAN+, over eigen kracht bij dementie, zowel thuis als in het verpleeghuis. Binnen het SPAN+ project is het IMPACT-team betrokken bij de ontwikkeling, vormgeving en implementatie van producten en scholingen. Zo wordt er op het gebied van communicatie onder andere meegedacht met de vormgeving van de huisstijl van SPAN+, de materialen en de animaties. Daarnaast wordt er op het gebied van onderwijs meegedacht met het ontwikkelen van een geschikt scholingsprogramma.

Nicole Janssen,
netwerkcoördinator en
implementatieadviseur

Simona van de Vinne,
netwerkcoördinator
en coördinator UKON
Academy

Charlotte van Corven,
netwerkcoördinator

Luuk van den Reek,
communicatieadviseur

Anja Harlaar,
MBO-linking pin

Passende functiemix in het verpleeghuis: de ervaring van De Waalboog en SVRZ.

Het creëren van een passende functiemix in het verpleeghuis in tijden van toenemende complexiteit van zorg en grote personeelstekorten; hoe doe je dat? De handreiking 'Passende functiemix', die is ontwikkeld op basis van ervaringen in het gelijknamige actieonderzoek, biedt multidisciplinaire teams, zorgorganisaties en regionale samenwerkingsverbanden tips en inspiratie om de functiemix passend te maken. Passende functiemix gaat over een passende samenstelling én samenwerking van professionals binnen het multidisciplinaire team.

De Waalboog was één van de vijf deelnemende organisaties aan het actieonderzoek. Jolanda Uijen, beleidsmedewerker bij De Waalboog vertelt: 'De twee deelnemende teams waren heel enthousiast. Zij hebben zich onder andere bezig gehouden met gelijkwaardige samenwerking en afstemming tussen zorgmedewerkers en woonassistenten en het inrichten van het zorgproces op basis van specifieke zorg en welzijnsvragen. De teams hebben ervaren dat zij zeggenschap hebben over deze thema's. Door deze positieve ervaring is de eerste stap gezet om in meerdere teams aan de slag te gaan met een passende functiemix. Daarnaast zijn de ervaringen door één van de deelnemende teamcoaches gedeeld met de andere teamcoaches in de organisatie.'

SVRZ is bezig met het opnieuw inrichten van de basisteams en de flexibele schil die daar omheen kan liggen: de teams van de toekomst. Kenmerkend voor SVRZ is het accent op kleinschalig wonen op veel locaties in een grote regio. Een aantal plannen worden al in pilots uitgetest. De handreiking Passende functiemix gaf aanleiding om te reflecteren op de reeds ontwikkelde ideeën en om naar de samenstelling en samenwerking van alle zorgverleners te kijken, niet alleen de zorgteamleden. Ook sparren op welke manier leden van het zorgteam zelf meer expertise krijgen, hen te empoweren en wat daar voor nodig is. Die gesprekken met (para)medici, zorgmanagers en leidinggevenden gaan in een pilot uitgevoerd worden, zowel intra- als extramuraal.

WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Het onderzoeksprogramma Ouderen- en Langdurige zorg bestaat uit zes deelprogramma's. Twee hoogleraren en acht senior onderzoekers begeleiden op bevlogen wijze het team van 22 onderzoekers en 22 promovendi. In 67 onderzoeksprojecten zijn we actief en we hebben 44 publicaties opgeleverd in 2023. We werken samen met de academische werkplaatsen ouderenzorg van SANO en met andere universiteiten en kennisinstituten. Een stevige basis die mede mogelijk maakt dat we dit jaar als hoofd- of als medeaanvrager €2.088.503 aan subsidies gehonoreerd hebben gekregen.

Onderzoeksprogramma welbevinden

*prof.dr. Debby Gerritsen, Hoogleraar
welbevinden in de langdurige zorg &
programmaleider Welbevinden*

In het onderzoeksprogramma Welbevinden proberen we door wetenschappelijk onderzoek bij te dragen aan het sociaal, psychisch en fysiek welbevinden van kwetsbare ouderen en mensen met chronische ziekten. Wij doen dit door te onderzoeken hoe welbevinden en bedreigingen daarvan precies werken en vervolgens interventies te ontwikkelen die mensen helpen om meer welbevinden te ervaren. We richten ons daarbij vooral op welbevinden als geheel, zelf- en samenredzaamheid, probleemgedrag, en depressie en apathie.

In 2023 hebben we met de start van zes nieuwe projecten belangrijke stappen gezet in het verder brengen van de kennis over sociaal welbevinden, de inzet van technologie en het betrekken van naasten bij de zorg. Zo zijn vier promotietrajecten gestart op de landelijke consortia QOLEAD en SPREAD+. De trajecten van QOLEAD richten zich op een artificial intelligence

(AI) tool die zelfredzaamheid ondersteunt en op de rol van AI bij het stigma rond dementie. De trajecten van SPREAD+ gaan over (voorkomen van) crisis bij dementie (Spread+ Crisis) en over de relatie tussen cliënt, naaste en professional bij het bijdragen aan welbevinden (Spread+ Social). De samenwerking met naasten in de zorg is ook het onderwerp van het nieuwe, samen met Zorggroep Elde Maasduinen bedachte en door ZonMw gefinancierde, project 'Samen-zorgen -dat'. Dit richt zich specifiek op de participatie van naasten in de zorg. Participatie krijgt ook aandacht via het PAVING-program, waarin Natasja Heerema door Attent Zorg en Behandeling in de gelegenheid wordt gesteld te promoveren op participatie van cliënten met gerontopsychiatrische aandoeningen.

We verwachten hiermee praktisch toepasbare kennis op deze gebieden te gaan leveren!

*Anne Kolmans
QoLead*

*Stella Thissen
Spread+ Crisis*

*Femke Muller
Spread+ Social*

*Juul Lavrijsen
Samen-zorgen-dat*

*Natasja Heerema
PAVING-program*

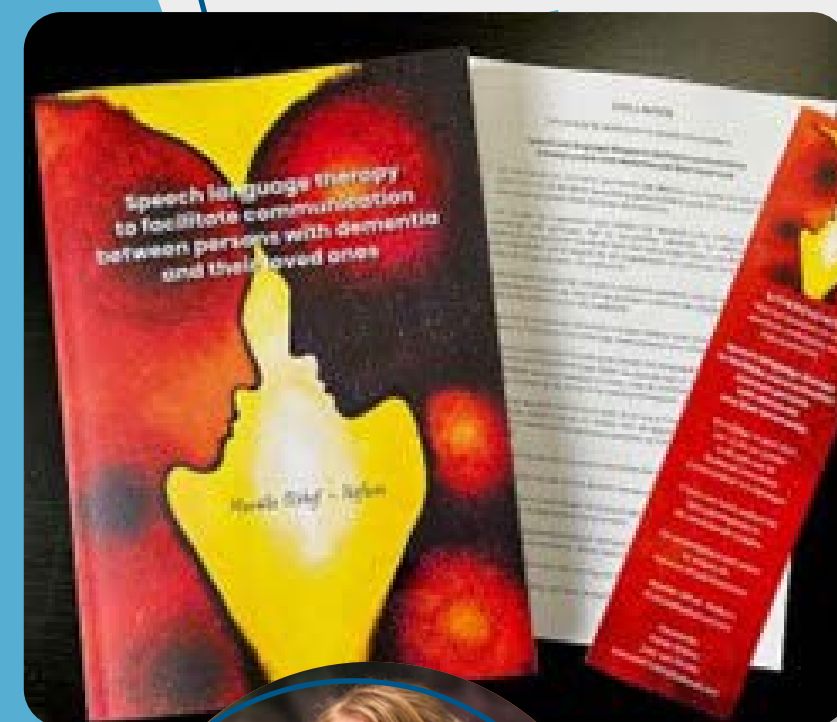

Promotie Mariëlle Olthof-Nefkens

Op 14 april 2023 heeft onderzoeker en logopedist Mariëlle Olthof-Nefkens haar proefschrift "Speech language therapy to facilitate communication between persons with dementia and their loved ones" met succes verdedigd. Haar onderzoek gaat over de meerwaarde van de logopedische behandeling 'Com-mens' voor communicatieproblemen tussen mensen met (beginnende) dementie en hun naasten. Logopedist Frieda Debets ontwikkelde vanuit het Radboudumc de interventie die Com-mens is genoemd (naar communicatie en de-mens-ie). De mogelijke impact en haalbaarheid van Com-mens heeft Mariëlle onderzocht in een pilotstudie met vijf logopedisten en 40 koppels waarvan één persoon dementie had.

“Hoewel we nog niet goed weten hoe we de impact van Com-mens kunnen kwantificeren (meetbaar maken), heeft mijn onderzoek wel laten zien dat mensen met dementie en hun naasten er baat bij kunnen hebben om samen aan deze behandeling mee te doen. Door de positieve insteek, de nadruk op wat er wel goed gaat en de gepersonaliseerde, praktische adviezen draagt Com-mens bij aan hun communicatieve zelfredzaamheid en waardigheid.”

Wil je meer weten over het proefschrift van Mariëlle? Bekijk dan [hier](#) het proefschrift!

Promotie Annelies Veldwijk-Rouwenhorst

Op 16 december 2023 heeft specialist ouderengeneeskunde Annelies Veldwijk-Rouwenhorst haar proefschrift "Fighting until the end, nursing home residents with dementia and very severe or extreme challenging behavior: starting points for optimizing care" verdedigd en promoveerde ze als een van de eersten op dit onderwerp.

“Ik zie aanknopingspunten om de behandeling en zorg voor deze groep te verbeteren”

Probleemgedrag bij dementie is elk gedrag dat door de persoon zelf of door de omgeving, zoals de behandelaren en naasten, als moeilijk wordt ervaren – denk aan agitatie, roepen en zelfs fysieke agressie. Bekend is dat dit bij zo’n 80 procent van de bewoners weleens voorkomt en dat het kan toenemen naarmate de dementie vordert. Van die groep ontwikkelt een deel zeer ernstig tot extreem probleemgedrag, waarvan de gevolgen groot kunnen zijn; het leidt soms tot gevaar en vaak tot een hoge lijdensdruk voor de bewoner zelf en/of diens omgeving.

Tot op heden was er echter nog nauwelijks onderzoek naar zeer ernstige vormen van probleemgedrag. In haar proefschrift geeft Annelies Veldwijk-Rouwenhorst een aanzet tot een definitie en beschrijft zij de prevalentie én de moeilijkheden die behandelaren en andere betrokkenen ervaren om met extreem probleemgedrag om te gaan.

Wil je meer weten over het proefschrift van Annelies? Bekijk dan [hier](#) de publiekssamenvatting of het gehele proefschrift!

Raymond Koopmans
& Annelies Veldwijk-
Rouwenhorst

Lees [hier](#) het
hele interview

SABA Thuis en Onderwijs

Nieuw project in 2023

Samen in Actie Bij Apathie (SABA) Thuis en Onderwijs

Om naasten en professionele zorgverleners handvatten te bieden in het opmerken, onderzoeken en onderbreken van apathie bij mensen met dementie in het verpleeghuis, is de interventie **SABA** (Samen in Actie bij Apathie) ontwikkeld. De inhoud en de vorm van de materialen zijn samen met naasten en professionele zorgverleners bepaald op basis van hun behoeften. In mei 2023 zijn we begonnen met de verdere ontwikkeling van SABA. Dit resulteerde in twee nieuwe projecten namelijk, SABA-Thuis en SABA-Onderwijs.

In het **SABA-Thuis** project wordt er gekeken naar apathie in de thuissituatie. Dit vraagt om het aanpassen van de werkwijze en de materialen van de SABA-interventie naar de thuissituatie.

In **SABA-Onderwijs** passen we de SABA-presentaties samen met docenten en studenten aan op basis van hun wensen en behoeften. Zo maken we ze geschikt voor toepassing in het onderwijs aan zorgmedewerkers op MBO niveau en aan casemanagers dementie.

Meer weten over SABA-Thuis en SABA-Onderwijs? Lees [hier](#) verder.

TROTS OP Eénjarig bestaan van het consortium YOD-INCLUDED

Het YOD-INCLUDED (Young-Onset Dementia Included) consortium, bestaande uit 14 partners uit heel Nederland, startte in 2023 en doet over de volle breedte onderzoek naar dementie op jonge leeftijd: van (genetische) oorzaken, tot eerste symptomen en passende ondersteuning. We kijken terug op een succesvol eerste jaar van het consortium. Naast academische partners en zorgorganisaties werken we samen met ons panel van ervaringsdeskundigen, bestaande uit 12 (naasten van) mensen met dementie op jonge leeftijd. Zij geven gevraagd en ongevraagd advies aan de onderzoekers over hun projecten. Een mooi resultaat is de lancering van de JMD-studie (Jonge Mensen met Dementie studie), een nationale cohort studie waarmee we zoveel mogelijk jonge mensen met dementie uit het hele land de komende jaren hopen te volgen. Het unieke van dit cohort is dat we hiermee in staat zijn om meerdere aspecten van dementie te onderzoeken, zowel op biomedisch als op psychosociaal gebied. De studiedeelnemer beslist zelf aan welke onderdelen van het totale onderzoekspakket hij/zij mee wil doen. Het cohort vormt de ruggengraat van het onderzoeksprogramma.

Daarnaast heeft promovenda Sophie van Westendorp onderzoek gedaan bij zorgorganisaties die specialistische zorg voor dementie op jonge leeftijd bieden. Dit heeft een [mooi overzicht](#) opgeleverd. De resultaten laten zien dat het zorglandschap voor mensen met dementie op jonge leeftijd gegroeid is in de laatste jaren, maar tonen ook de ambities om de zorg, ondersteuning en samenwerkingen verder te ontwikkelen.

drs. Sophie van Westendorp,
promovenda

"Deze studie was ontzettend inspirerend. Uit de antwoorden blijkt een passie, inzet en motivatie van deelnemers om de zorg en ondersteuning voor deze doelgroep te bieden, te verbinden en te verbeteren. Hier word je als onderzoeker en mens enthousiast van!"

Er zijn dus al mooie mijlpalen bereikt, en we zetten in 2024 het onderzoek vol energie voort.

Samenwerkende Academische Netwerken Ouderenzorg (SANO)

SANO vormt de verbindende schakel tussen de zes Academische Netwerken Ouderenzorg in Nederland, die ieder een samenwerkingsverband vormen tussen een

universiteit of universitair medisch centrum en zorgorganisaties in de regio. Het UKON is hier één van. De samenwerking binnen SANO leidt tot een grotere beschikbaarheid van kennis voor professionals in het hele land. Door de nauwe samenwerking tussen wetenschappers en professionals zorgen wij voor een effectieve kennisontwikkeling, kennisverspreiding en kennisimplementatie. SANO bestaat uit:

De academische werkplaats UKON ontvangt jaarlijks financiering van ZonMw in opdracht van het ministerie van VWS. Hiermee wordt gewerkt aan de opbouw van de kennisinfrastructuur binnen het programma Kennisinfrastructuur Academische Werkplaatsen Ouderenzorg.

Kennisagenda Langdurige Ouderenzorg

De zes samenwerkende Academische Werkplaatsen Ouderenzorg (SANO) lanceerden in 2022 een Kennisagenda Langdurige Ouderenzorg. In de nieuwe editie van deze kennisagenda zijn vier nieuwe thema's aan de Kennisagenda toegevoegd.

Het gaat om de thema's zorgtechnologie, medicatieveiligheid, data geïnformeerde zorg en data infrastructuur, en reablement. Met de kennisagenda beschikt de langdurige ouderenzorg over een kompas dat inzicht geeft in huidige kennistekorten en helpt bij prioritering van kennisontwikkeling. De agenda ondersteunt beleid dat gericht is op duurzame en goede zorg voor ouderen in een kwetsbare positie en geeft richting aan nieuwe onderzoekprogramma's. Meer weten over de kennisagenda? Lees dan [**hier**](#) verder.

Samenwerking binnen SANO: Future Search

In samenwerking met de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen is in maart 2023 een toekomstverkenning georganiseerd over zorggemeenschappen als alternatieve samenwerkings- en organisatievorm in de langdurige ouderenzorg. Tijdens deze twee dagen zijn 72 invloedrijke actoren (ouderen, wetenschappers, beleidsmakers en zorgprofessionals) gezamenlijk gaan onderzoeken hoe de samenwerking in zorggemeenschappen er concreet uit kan zien en hoe dit de zorg voor mensen met langdurige zorgbehoeften kan optimaliseren. In oktober was er een inspirerende opvolgdag waarin verdere samenwerkingsstappen zijn gezet. Wat betreft onderzoek betekent dit dat er in een samenwerkingsverband van AWO-Limburg, UKON en het instituut voor managementwetenschappen van de Radboud Universiteit, samen met onder andere ZZG Zorggroep, een aanvraag bij ZonMw is ingediend, genaamd “Samen wonen, samen leven, samen zorgen”. Ook is er een aanvraag voorbereid, genaamd ‘De toekomst van de ouderenzorg in Zuidoost Nederland: op weg naar vitale zorggemeenschappen’, om in te dienen bij de alliantie van de Radboud Universiteit en Universiteit Maastricht; een alliantie gericht op de versterking van de regio Zuidoost Nederland.

Overzicht programmaliijnen en programmaleiders

Welbevinden
Prof. dr. Debby Gerritsen
Ouderenpsycholoog

Dementie op oudere leeftijd
Dr. Marieke Perry
Huisarts

Palliatieve zorg
Prof. dr. Raymond Koopmans
Specialist ouderengeneeskunde

Dementie op jongere leeftijd
Dr. Christian Bakker
GZ-psycholoog

Neurologische aandoeningen
Dr. Jan Lavrijsen
Specialist ouderengeneeskunde

Verzorging en verpleging
Dr. Anke Persoon
Verplegingswetenschapper

Gehonoreerde subsidies 2023

UKON als hoofdaanvrager van de projecten

Jaar toekenning	Titel project	Financier	Subsidiebedrag totaal	Hoofdaanvrager
1. 2023	Waalbed-V: inzicht krijgen in behandelstrategieën bij mensen met dementie en zeer ernstig probleemgedrag	ZonMw, HGOG	€ 274.999,-	UKON/Radboudumc
2. 2023	VIMP Focussen: impuls geven aan implementatie van de methodiek Focussen door het opleiden van docenten	ZonMw	€ 50.000,-	UKON/Radboudumc
3. 2023	Samen-zorgen-dat: passende zorg door intensief samen te werken met zorgteam, naasten en vrijwilligers in het verpleeghuis.	ZonMw, Langdurige zorg	€ 299.985,-	UKON/Radboudumc
4. 2023	Het Leven gaat verder, welbevinden en neuropsychiatrische symptomen bij mensen met NAH in instellingen.	ZonMw-HGOG	€ 274.999,-	UKON/Radboudumc
Totaal			899.983,-	

UKON als medeaanvrager van de projecten

Jaar toekenning	Titel project	Financier	Subsidiebedrag totaal	Deel UKON	Hoofdaanvrager
5. 2023	Intouch Implementatie van een persoonsgerichte palliatieve zorginterventie om het comfort, de kwaliteit van leven en de sociale betrokkenheid van mensen met gevorderde dementie in verzorgingshuizen te verbeteren	EU Horizon	€ 7.429.207,-	€897.813,-	University College Cork
6. 2023	FLOW: Een goed leven voor ouderen met een visuele/auditieve beperking: meten en verbeteren van welbevinden	ZonMw-InZicht	€ 349.331,-	€ 280.707,-	Bartimeus
7. 2023	SABA-Korsakov: Methodiek van Samen-in-Actie-Bij-Apathie voor mensen met dementie vertalen naar mensen met het syndroom van Korsakov	ZonMw, Nationaal Plan Hoofdzaken	€ 188.932,-	€ 10.000,-	Vincent van Gogh, Topklinisch Centrum voor Korsakov
8. 2023	VIMP MySupport: Implementatie van proactieve door verzorgenden met naasten van verpleeghuisbewoners met dementie	ZonMw - Beter laten, beter doen	€ 49.223,-	In kind bijdrage	LUMC
9. 2023	Adapt-studie: behandeling van geagiteerd gedrag bij verpleeghuisbewoners met dementie die niet reageren op door richtlijnen aanbevolen interventies met een gepersonaliseerde behandeling op basis van een N=1 benadering	ZonMw	€ 755.000,-	In kind bijdrage	UNO-Amsterdam
Totaal			€ 1.188.520,-		

Subsidiebedrag totaal € 8.771.693
Deel UKON totaal € 2.088.503

ONDERZOEK IN DE PRAKTIJK

UKON stimuleert onderzoek in de praktijk op verschillende manieren. De belangrijkste manier is het faciliteren van een science practitioner voor één dag in de week voor elke UKON-organisatie. De science practitioner fungeert als een vliegwiel in het verbinden van praktijk en onderzoek binnen de zorgorganisatie. Deze bevlogen professionals laten zorgteams kennis maken met onderzoek, halen praktijkvragen op en werken aan lokale onderzoeks- en kennisagenda's. Daarnaast zoeken ze naar mogelijkheden om implementatie van nieuwe kennis aan te jagen. De science practitioners vormen een netwerk waarin van elkaar leren en delen centraal staan.

Zorggroep Maas & Waal en haar science practitioner Mariëlle Olthof-Nefkens

Sinds 2010 werk ik als logopedist bij zorggroep Maas & Waal (zMW) en sinds 2018 combineer ik dit met de functie van science practitioner (SP). Inmiddels heb ik een sterk netwerk opgebouwd, zowel binnen als buiten zMW. Dit netwerk gebruik ik veelvuldig, omdat ik denk dat we veel van elkaar kunnen leren en daarmee voorkomen dat we overal het wiel opnieuw moeten uitvinden.

Als SP houd ik mij bezig met alles rondom onderzoek. Ik verzamel en schrijf bijvoorbeeld onderzoeksaanvragen voor HBO-studenten, maar ik ben ook actief in het verspreiden van onderzoeksresultaten. Dat laatste doe ik onder andere door berichten op het intranet van zMW te delen en te helpen bij het organiseren van ons jaarlijkse zMW Inspiratieplein. Ik ben er trots op dat dit vanaf de eerste editie een groot succes is!

Daarnaast ben ik lid van de commissie Onderzoek & Ontwikkeling, die als doel heeft wetenschap, onderwijs en praktijk te verbinden. Deze commissie werkt sinds begin 2023 met thema's. Elk lid van de commissie is betrokken bij één of meer thema's en voor elk thema is een plan van aanpak gemaakt. Dit werkt prettig, want het geeft focus, bijvoorbeeld ook bij de besluitvorming of we deelnemen aan een wetenschappelijke studie. Tot slot heb ik contact met de zMW medewerkers die deelnemen aan één van de UKON expertteams. Zo kan ik mijn collega's helpen om wat zij in de expertteams leren weer te verspreiden binnen zMW.

**“Als SP kan ik doen wat ik als mens ook het liefst doe:
de verbinding zoeken met en tussen andere mensen.”**

Science practitioners

dr. Annemiek Bielderma
Senior onderzoeker
Attent Zorg en Behandeling

Anouk Pijpers
Ergotherapeut
Zinzia

Caroline Tittelbach
Beleidsmedewerker Kennismanagement
De Waalboog

dr. Chantal Sluijsmans
Geestelijk verzorger
Thebe

Coby Nell PhD MCM
Projectleider
Norschoten

Eline van Buuren MSc
Logopedist
De Waalboog

dr. Els Derksen
Verplegingswetenschapper
Kalorama & Liemerij

Iris Brugmans MSc
Adviseur Beleid en Zorg
Zorggroep Elde Maasduinen

Josanne Koç-van Egeraat MSc
Ergotherapeut
tanteLouise

Joyce Melis MSc
Geriatriefysiotherapeut
De Zorggroep

dr. Kristel Kalkers
GZ-psychooloog
Mijzo

Lenni Boogaard-Hengst MSc
Geriatriefysiotherapeut
SVRZ

Lian Tijsen MSc
Onderzoeker & Geriatriefysiotherapeut
De Zorgboog

Maarten de Rooy MSc
Geriatriefysiotherapeut
De Zorggroep

Marèll Eshuis MSc
Fysiotherapeut
Zinzia

dr. Mariëlle Olthof-Nefkens
Logopedist
Zorggroep Maas en Waal

Mariska Haazen MSc
Geriatriefysiotherapeut
Archipel

Marlies Keim MSc
Logopedist
ZZG Zorggroep

Mieke Koning-van Zuilen MSc
Geriatriefysiotherapeut
Zorgcentra De Betuwe

Sanne Lindner
Facilitair Backoffice
Zinzia

Susanne Smits MSc
Geriatriefysiotherapeut
Zinzia

drs. Yoni Sep
Psycholoog
tanteLouise

TROTS OP

In gesprek met Kalorama...

winnaar van de UKON-aanmoedigingsprijs 2023!

Tijdens het jaarlijkse UKON-symposium in 's Hertogenbosch heeft Kalorama de UKON-Aanmoedigingsprijs 2023 gewonnen! De prijs werd uitgereikt voor het voorstel voor praktijkonderzoek 'Rust of Reuring'.

Drie Kalorama collega's, Aline Willems, Wendy de Jong en Tessa Evers, ontwikkelden samen een methodische aanpak voor het doseren van prikkels bij mensen met dementie. Met de € 10.000,- die Kalorama met deze prijs heeft gewonnen, wordt deze waardevolle aanpak doorontwikkeld. Inmiddels zijn we enkele maanden verder en zijn we benieuwd hoe het met het project gaat, daarom zijn we in gesprek gegaan met Kalorama.

Zouden jullie het project 'Rust of Reuring? Naar maatwerk in prikkels' kunnen toelichten?

Bewoners met dementie brengen een groot deel van de dag in de huiskamer door, samen met andere bewoners, met dezelfde omgevingsprikkels. Echter iedere bewoner heeft een andere behoefte en kan niet op dezelfde wijze prikkels verwerken. Met het praktijkonderzoek 'Rust of reuring' wil Kalorama een maatwerk aanpak voor bewoners ontwikkelen.

Benieuwd naar het hele interview? Lees dan [hier](#) snel verder.

v.l.n.r.

Wendy de Jong, Aline Willems en
Tessa Evers

Bekijk de video!

KENNIS DELEN EN LEREN VAN ELKAAR TUSSEN UKON- ORGANISATIES

Voorzitters van de wetenschapscommissies uit de zorgorganisaties kiezen samen de meest actuele en relevante thema's die roepen om het bundelen van praktijkervaring, expertise en bestaande kennis. Expertteams werken over de UKON-organisaties heen samen aan onder andere factsheets, handreikingen, adviezen en zorgprogramma's. Daarnaast worden er netwerkbijeenkomsten en webinars georganiseerd.

Expertteams

Om bestaande expertise te bundelen of relevante vragen over een zorgonderwerp te beantwoorden zijn expertteams samengesteld. Expertteamleden komen uit de verschillende zorgorganisaties en hebben verschillende disciplines en achtergronden zoals psychologen, paramedici, verpleegkundigen, maar ook leidinggevendenden, projectleiders en beleidsmedewerkers. Zij ontwikkelen tools, handvatten en producten die door alle UKON-organisaties toegepast kunnen worden. Daarnaast organiseren ze netwerkbijeenkomsten en webinars over een relevant thema. UKON heeft zeven expertteams:

Implementatie

Verpleging & Verzorging (V&V)

Zorgtechnologie en Innovatie

Delier

Psychologen

Extramurale behandeling

Geriatrische Revalidatie Zorg (GRZ)

Aan de slag met het UKON-expertteam GRZ

Uitdagend revalidatieklimaat

In 2022 hebben we binnen het UKON-expertteam GRZ een inventarisatie gedaan van de onderwerpen die leven op de revalidatieafdelingen binnen de organisaties van het expertteam. Hier kwam een mooie lijst met onderwerpen naar boven. Vervolgens hebben we een prioriteitenlijst gemaakt waaruit bleek dat de meerderheid van de leden van het expertteam aan de slag wilde gaan met het onderwerp 'uitdagend revalidatieklimaat'.

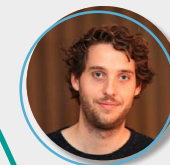
Lian Tijsen

“Als expertteam willen we in elk geval aansluiten bij al lopend wetenschappelijk onderzoek naar dit onderwerp. Het is voor ons belangrijk om dan met name naar de praktische invulling te kijken. Ons doel is om een handreiking te ontwikkelen met daarin best practices van de verschillende UKON-organisaties.”

In 2023 hebben we een vragenlijst ontwikkeld om deze best practices op te halen bij alle UKON-organisaties, met een GRZ-afdeling. Deze vragenlijst is gebaseerd op de onderwerpen die uit een wetenschappelijke studie naar het uitdagend revalidatieklimaat naar voren kwamen.

De vragenlijst is in totaal 34 keer ingevuld door vertegenwoordigers van 16 UKON-organisaties en heeft veel informatie opgeleverd. Op dit moment zijn we binnen het expertteam deze informatie aan het verwerken. De bedoeling is dat in 2024 deze resultaten worden verwerkt in een handreiking over uitdagend revalidatieklimaat. Deze handreiking zal vervolgens tijdens een netwerkbijeenkomst worden gepresenteerd aan alle geïnteresseerde UKON organisaties.

Deelnemers van het UKON-expertteam GRZ: Shoona Tahi (tanteLouise), Annelie van Hout (Mijzo), Lian Tijsen (De Zorgboog), Janneke Wolting-Bos (Liemerij), Wenneke Meijers (Attent), Jules Kraaijkamp (ZZG), Maarten Uijen (zMW), Matthijs Morsink (Zorgcentra de Betuwe), Renate Groothuis (de Wever), Pasquale Anthonis (de Wever), Lenni Boogaard (SVRZ), Colette van Aalst (De Zorggroep), Simona van de Vinne (UKON)

Jules Kraaijkamp, Verpleegkundig specialist & onderzoeker – ZZG Zorggroep

Lian Tijsen, Geriatriefysiotherapeut & onderzoeker – De Zorgboog

Lenni Boogaard, Geriatriefysiotherapeut - SVRZ

TIP van het expertteam: Zorg voor taart bij iedere ingevulde vragenlijst, zo krijg je veel respons!

Nieuwe tools in 2023: Passende functiemix, Pet@Home & kenniswaaier

Passende functiemix

De verpleeghuiszorg staat voor grote uitdagingen. Aan de ene kant neemt het aantal ouderen met een complexe zorgvraag toe, terwijl er aan de andere kant personeelstekorten zijn van onder andere specialisten ouderengeneeskunde (SO's), psychologen, verzorgenden en verpleegkundigen (V&V). Bovendien is persoonsgerichte zorg een vereiste. Dit vraagt om andere organisatie van zorg, oftewel om een optimale functiemix van artsen / physician assistants (PA) / verpleegkundig specialisten (VS), psychologen en V&V. Onder passende functiemix verstaan we een passende samenstelling én samenwerking van verschillende professionals in het multidisciplinaire team. Op basis van ervaringen in het actieonderzoek 'passende functiemix' is er een handreiking en een video ontwikkeld. Meer weten over de [Passende functiemix](#) of wil je zelf aan de slag?

Pet@Home

Huisdieren kunnen aanzienlijke voordelen bieden aan thuiszorgcliënten, zoals het bevorderen van sociaal contact, het stimuleren van lichaamsbeweging, het verminderen van depressie en eenzaamheid, en het geven van een doel aan het leven, wat leidt tot een verbeterde levenskwaliteit. In de context van thuiszorg kunnen huisdieren echter specifieke uitdagingen met zich meebrengen.

Thuiszorgcliënten worden bijvoorbeeld vaker afhankelijk van anderen voor de zorg van hun huisdier vanwege gezondheidsachteruitgang. In de context van langdurige thuiszorg is essentieel om tijdig te praten over mogelijke uitdagingen rondom huisdieren en daarover afspraken te maken, zowel binnen het eigen netwerk als met ondersteunende organisaties. Zorgmedewerkers kunnen hiervoor handvaten bieden door gebruik te maken van de PET@Home Toolkit. Meer weten over [Pet@Home](#) of wil je zelf aan de slag?

De UKON-kenniswaaier

Of het nou gaat om de thema's depressie, dementie (op oude en jonge leeftijd), antipsychotica of delier, onze kenniswaaier geeft overzichtelijk weer welke tool(s) een zorgverlener kan inzetten. In de kenniswaaier staat elke tool kort omschreven, er is direct te zien voor welke doelgroep deze bestemd is én wie ermee kan werken. Via de QR-code kom je op de toolspagina waar je informatie en materialen (zoals trainingen, zorgprogramma's, handreikingen en e-learnings) kunt inzien.

[Bekijk UKON-kenniswaaier](#)

[Vraag UKON-kenniswaaier aan!](#)

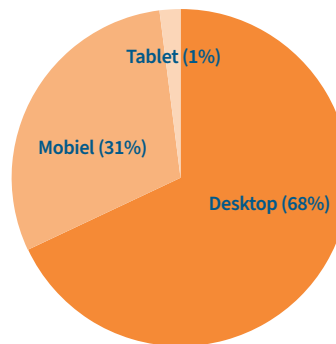
UKON-online

In 2023 zijn de sociale media kanalen van UKON wederom gegroeid. Voor het UKON is het van belang om alle beschikbare kennis te blijven delen met het netwerk. Dit gebeurde enerzijds via de UKON-website en anderzijds via LinkedIn of YouTube. In 2023 bezochten meer mensen de website, en vooral het aantal paginaweergaven nam toe. Op LinkedIn groeide het aantal volgers van 2585 in 2022 naar 3226 volgers in 2023. Kortom, dit blijven belangrijke plekken om alle beschikbare kennis te delen met het netwerk.

WEBSITE

Gemiddelde
sessieduur
1m 28s
daling van 15%

Sessies per apparaat

Aantal
gebruikers
24.062
stijging van 6%

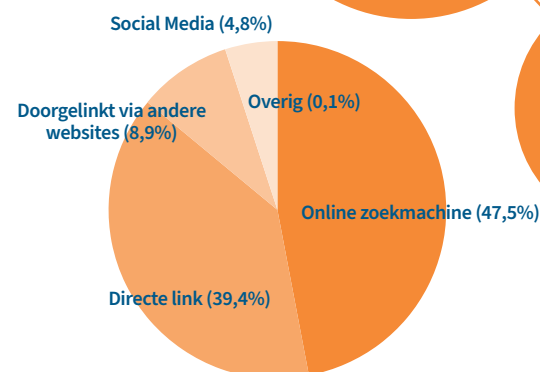
Top 3 meest bezochte tools

**1. Doen Bij
Depressie**
4.260 unieke
paginaweergaves

2. SABA
4.022 unieke
paginaweergaves

3. BIJ Ons
2.024 unieke
paginaweergaves

Aantal
paginaweergaven
155.168
stijging van 96%

Acquisitiegegevens UKON-website

LINKEDIN

Aantal volgers
3.226
stijging van 25%

Aantal
unieke views
134.861
stijging van 33%

Aantal reacties
3.090
stijging van 16%

Aantal
commentaren
153
daling van 40%

Aantal reposts
171
daling van 37%

Best bekeken posts

21-12-2023
9.777 impressies

Op de valreep van 2023: zes projecten ontvangen subsidie

Universitair Kennisnetwerk Ouderenzorg Nijmegen (UKON)

Op de valreep van 2023: zes projecten ontvangen subsidie

Op donderdag 14 december heeft het UKON-kerstdiner plaatsgevonden. Deze sfeervolle avond kon natuurlijk niet zonder het traditionele praatje van prof. dr. **Raymond Koopmans**, voorzitter van het UKON. Raymond deelde het heuglijke nieuws dat net voor de kerstdagen en de jaarwisseling er maar liefst zes subsidies binnen zijn gehaald. In 2024 zullen wij van start gaan met de projecten; Intouch, Mysupport, SABA bij Korsakov, VIMP Focussen, HGOG Waalbed en NAB: het leven gaat door.

SABA-Korsakov
Eén van de meest voorkomende en beperkende symptomen bij het syndroom van Korsakov is apathie: een afname van initiatief, interesse en/of emotionele reactie, die veel effect heeft op sociale participatie. Zowel voor mensen met het syndroom van Korsakov zelf, als voor hun naasten en zorgverleners is apathie belastend. In dit project zullen we samen met **Vincent van Gogh voor geestelijke gezondheidszorg** (Topklinisch Centrum voor Korsakov) als karterker en **Archipel Zorggroep** en **Radboud University** als andere samenwerkingspartners de interventie SABA aanpassen zodat deze naasten en zorgmedewerkers van mensen met het syndroom van Korsakov houvast kan bieden.

De Waalbed V-studie
Er is weinig bekend over behandelstrategieën die worden toegepast bij mensen met dementie met zeer ernstig probleemgedrag (D-zep). In Nederland bestaan sinds een aantal jaren gespecialiseerde afdelingen voor deze complexe doelgroep. Uit onderzoek weten we dat psychofarmaca vaak worden voorgeschreven, maar we weten niet of deze afdelingen bijvoorbeeld in staat zijn deze af te bouwen. Ook worden vaak tentbedden ingezet om nachtelijke onrust te behandelen. Professionals hebben hier positieve ervaringen mee maar er is nooit wetenschappelijk onderzoek gedaan om deze ervaring te onderbouwen. In zeldzame gevallen wordt bij extreem probleemgedrag palliatieve sedatie toegepast omdat het gedrag als 'refractair' wordt beschouwd. Echter er zijn aanwijzingen dat elektroconvulsieve therapie effectief zou kunnen zijn in deze gevallen. Dit project heeft tot doel meer inzicht te krijgen in deze behandelingen en de impact ervan.

Benieuwd naar de andere projecten? Neem dan een kijkje op onze website: <https://lnkd.in/eNMvYuG4>

#ouderenzorg #subsidies #wetenschap #onderzoek #finneestdagen | Radboudumc | ZonMw

Vertaling weergeven

26-09-2023
6.363 impressies

Jong en dementie: interview met Raymond Koopmans en Yolande Pijnenburg (YOD-INCLUDED)

Universitair Kennisnetwerk Ouderenzorg Nijmegen (UKON)

Jong en dementie: interview met **Raymond Koopmans** en **Yolande Pijnenburg** (YOD-INCLUDED)

Raymond Koopmans en Yolande Pijnenburg zijn onlangs in gesprek gegaan met de **Hersenstichting**. Het project YOD-INCLUDED staat centraal in het interview. YOD-INCLUDED is een groot landelijk consortium dat onderzoek doet naar jonge mensen met dementie.

Als je dementie krijgt voor je 65ste, noemen we dat dementie op jonge leeftijd. Daar is nog maar weinig onderzoek naar gedaan. Ook dokters herkennen dementie op jonge leeftijd niet goed. Zij denken vaak in eerste instantie aan een burn-out, depressie of andere aandoening. Door een verkeerde diagnose worden mensen met dementie op jonge leeftijd in veel gevallen niet goed geholpen. Soms verliezen ze zelfs hun werk, hun gezin, of het dak boven hun hoofd. Meer onderzoek is dus hard nodig.

Experts vanuit heel Nederland werken samen om zoveel mogelijk onderzoeksvragen over dementie op jonge leeftijd te beantwoorden. Professor Raymond Koopmans van het **Radboudumc** en zorginstelling **Stichting De Waalboog** in Nijmegen leidt het onderzoek. Hij is hoogleraar en specialist ouderengeneeskunde. "We weten heel weinig over dementie op jonge leeftijd. Zelfs niet precies hoeveel mensen het hebben. We schatten 14 tot 17 duizend Nederlanders. Als we de hersenaandoening beter leren kennen, kunnen we mensen sneller de juiste zorg geven."

Tientallen onderzoekers werken mee aan dit onderzoek. Onder meer professor Yolande Pijnenburg. Zij is medisch directeur van het **Amsterdam UMC - Alzheimer Center Amsterdam**, neuroloog en onderzoeker aan het **Amsterdam UMC**. "Dementie op jonge leeftijd is echt anders dan bij ouderen. Wij krijgen nu, mede dankzij de Hersenstichting, de kans om dementie bij jonge mensen op allerlei manieren te onderzoeken." Deze onderzoeken zullen zorgen voor waardevolle antwoorden voor patiënten met dementie op jonge leeftijd. "Daar zijn we de donateurs van de Hersenstichting die dit mogelijk maken heel dankbaar voor."

Wil je meer weten over het project YOD-INCLUDED of het hele interview lezen?
Lees nu het hele interview met Raymond Koopmans en Yolande Pijnenburg: <https://lnkd.in/g7BtZMFb>
Bekijk hier de projectenpagina: <https://lnkd.in/g9AXfNBs>

#dementie #onderzoek #dementieopjongeleeftheid

Vertaling weergeven

05-04-2023
5.863 impressies

Het UKON-symposium 'Voel jij je thuis?' zit er weer op!

Universitair Kennisnetwerk Ouderenzorg Nijmegen (UKON)

Het UKON-symposium 'Voel jij je thuis?' zit er weer op!

Gisteren vond het UKON-symposium 2023 in een zonovergoten 's-Hertogenbosch plaats. De dag begon met een aantal leerzame en inspirerende sessies van **Corrie Broks**, **Arnout Siegelar**, de UKON-tool BIJ ONS te samen met **Gortemaker Algra Feenstra architects** en het mooie interview van **Hermine de Bonth** met het UKON-clientpanel.

Namens het hele UKON-bureau willen we alle sessieleiders, organisaties uit het netwerk, deelnemers, de symposiumcommissie en uiteraard dagvoorzitter **Raymond Koopmans** bedanken voor een geweldige dag en we hopen jullie allemaal weer 20 september 2024 te verwelkomen op het UKON-symposium 2024 in De Vereniging te Nijmegen!

#ouderenzorg #thuisgevoel #symposium #voelijjethuis

Vertaling weergeven

12-12-2023
5.203 impressies

Uitnodiging verdediging proefschrift Annelies Veldwijk-Rouwenhorst & symposium: Geef je de hoop op of blijf je zoeken naar een oplossing?

Universitair Kennisnetwerk Ouderenzorg Nijmegen (UKON)

Uitnodiging verdediging proefschrift **Annelies Veldwijk-Rouwenhorst** & symposium: Geef je de hoop op of blijf je zoeken naar een oplossing?

Op maandag 18 december 2023 om 16.30 uur zal **Annelies Veldwijk-Rouwenhorst** haar proefschrift "Fighting until the end, nursing home residents with dementia and very severe or extreme challenging behavior: starting points for optimizing care" verdedigen. De plechtigheid vindt plaats in de academiezaal van de Radboud Universiteit, Comeniuslaan 2 te Nijmegen. De verdediging is tevens via een livestream te volgen.

Lees hier het proefschrift van **Annelies**: <https://lnkd.in/eUgix8U>
Klik hier voor meer informatie over de verdediging: <https://lnkd.in/euBtPqHG>

Naar aanleiding van het promotieonderzoek van **Annelies** vindt op 16 januari 2024 het symposium "Geef je de hoop op of blijf je zoeken naar een oplossing?" plaats. Hoe ga je om met zeer ernstig probleemgedrag in het verpleeghuis? Hoe vaak komt dit eigenlijk voor bij bewoners met dementie in de Nederlandse verpleeghuizen? Hoe herken je dit en met welke factoren hangt dit gedrag samen? Tijdens dit symposium geven we antwoord op deze vragen. We gaan met elkaar in gesprek, presenteren de resultaten van het promotieonderzoek en door middel van interactief theater krijg je concrete tips mee.

Kijk hier voor meer informatie over het symposium: <https://lnkd.in/e4fKfVWG>

#promotieonderzoek #dementie #symposium #ouderenzorg | Atlant wonen zorg welzijn | Universitair Kennisnetwerk Ouderenzorg Nijmegen (UKON) | Radboudumc

Vertaling weergeven

15-02-2023
5.161 impressies

Landelijk consortium YOD-INCLUDED, voor onderzoek naar dementie op jonge leeftijd, van start!

Universitair Kennisnetwerk Ouderenzorg Nijmegen (UKON)

Landelijk consortium YOD-INCLUDED, voor onderzoek naar dementie op jonge leeftijd, van start!

Wat een inspirerende dag! Vandaag vond de startbijeenkomst plaats van het YOD-INCLUDED consortium (Young-Onset Dementia- INCLUDED) in het **Radboudumc**. YOD-INCLUDED is onderdeel van de Nationale Dementie Strategie en heeft subsidie ontvangen van **ZonMw** om de komende jaren onderzoek te doen naar dementie op jonge leeftijd. Zoals te zien op de foto doen we dit met een grote groep mensen, met uiteenlopende expertise: van genetisch onderzoek, tot het ontwikkelen van hulpmiddelen bij het stellen van een diagnose, tot de organisatie van zorg. Vandaag was er tijd om iedereen plannen te horen en elkaar te leren kennen. Nu aan de slag met zijn allen!

Wil je meer weten over YOD-INCLUDED? Bekijk onze website: <https://lnkd.in/euYzhvMh>

Het consortium bestaat uit: **Radboudumc Alzheimer Centrum Universitair Kennisnetwerk Ouderenzorg Nijmegen (UKON)** | **Amsterdam UMC - Alzheimercentrum Amsterdam** | **UMCG Alzheimer Centrum Groningen** | **Alzheimer Centrum Limburg Universiteit Maastricht MHeNs - School for Mental Health and Neuroscience** | **Erasmus MC Alzheimercentrum Erasmus MC Erasmus Universiteit Rotterdam Hogeschool Leiden Alzheimer Nederland Vilans Kenniscentrum Dementie op Jonge Leefijd** | **FTD Lotgenoten Stichting De Waalboog** | **De Wever Beweging 3.0 Hersenstichting**

#dementie #NationaleDementieStrategie

Vertaling weergeven

Samenwerkingen

Het verbeteren van de ouderenzorg doe je natuurlijk nooit alleen.

Het UKON is een netwerk met veel partner-organisaties. Een greep uit de samenwerkingspartners:

Radboudumc

Colofon

Met dank aan iedereen die een bijdrage heeft geleverd aan dit jaarverslag.

Redactie | Luuk van den Reek, Simona van de Vinne, Anja Harlaar, Anne Baken

Eindredactie | Luuk van den Reek, Anne Baken,
Nicole Janssen, Charlotte van Corven, Debby Gerritsen

Foto's | Luuk van den Reek, Anne Baken

Vormgeving en opmaak | Hoogstede ontwerpt

Schrijf je in voor onze nieuwsbrief

Contact & informatie

Heb je nog vragen? Neem gerust contact met ons op.

Geert Grooteplein 21, route 149

6525 EZ Nijmegen

Telefoon: 024 361 81 81

Email: ukon.elg@radboudumc.nl

